

Rapport

h2>Klacht

Verzoeker klaagt er over dat de Belastingdienst/Centrale administratie hem, zonder hem adequaat over deze gang van zaken te informeren, een acceptgiro heeft toegezonden ter betaling van de tussentijdse verhoging van de motorrijtuigenbelasting per 1 februari 2008, terwijl hij de motorrijtuigenbelasting tot en met 14 oktober 2008 al middels de jaarbetaling had voldaan.

Beoordeling

I. Bevindingen

1. Motorrijtuigenbelasting is verschuldigd per tijdvak van drie maanden. Kiest een belastingplichtige ervoor om de motorrijtuigenbelasting te betalen in één keer over vier aaneengesloten tijdvakken van drie maanden, dan geldt een korting op het verschuldigde bedrag. Verzoeker betaalde op 2 november 2007 voor de periode 15 oktober 2007 tot en met 14 oktober 2008 een bedrag van € 532 aan motorrijtuigenbelasting. Dit bedrag diende voor 14 november 2007 door de Belastingdienst/Centrale administratie te zijn ontvangen, om in aanmerking te komen voor een korting bij jaarbetaling ad € 12.

2. De Belastingdienst stuurde verzoeker op 15 februari 2008 een rekening motorrijtuigenbelasting voor de periode 15 april tot en met 14 oktober 2008 voor een bedrag van € 12. Verzoeker diende dit bedrag te voldoen als gevolg van een tussentijdse tariefverhoging.

3. Verzoeker was het hier niet mee eens en wendde zich bij brief van 11 februari 2008 tot de Belastingdienst. In zijn brief merkte verzoeker onder meer op:

"Tot mijn verbazing ontving ik dit weekend uw rekening (...) d.d. 15 februari 2008 met het verzoek om € 12 vóór 14 april 2008 over te maken omdat de tarieven weer eens zijn verhoogd. Hiermee kan ik uiteraard niet akkoord gaan. (...)

Begrijp mij goed, het gaat mij natuurlijk niet om die € 12, maar om het principe. Ik betaal keurig op tijd voor een heel jaar vooruit, ontvang daarvoor een korting van € 12, die Woutertje Bos mij vervolgens weer afpakt middels een wetswijziging. Het moet toch niet gekker worden. Ik zou er natuurlijk wel mee akkoord moeten gaan als ik voor betaling in termijnen zou hebben gekozen, maar nu geldt het principe "betaald is betaald". Een leverancier kan een paar maanden later toch ook niet meer terugkomen met de mededeling dat hij bijvoorbeeld een hogere prijs had moeten rekenen; dat zou een mooie boel worden."

4. De Belastingdienst antwoordde verzoeker schriftelijk op 25 februari 2008 dat de door verzoeker ontvangen rekening van € 12 te maken had met een tariefverhoging zoals deze

was doorgevoerd per 1 februari 2008. Deze verhoging was opgenomen in de Wet van 20 december 2007, houdende wijzigingen van enkele belastingwetten.

Wanneer de belasting, zoals in het geval van verzoeker, in één keer over vier aaneengesloten tijdvakken is voldaan, wordt de tariefverhoging toegepast op de op het moment van de tariefverhoging nog niet aangevangen tijdvakken van drie maanden. Aangezien op 1 februari 2008 de tarieven waren verhoogd, diende verzoeker vanaf 15 april 2008 het verhoogde tarief te voldoen, aldus de Belastingdienst.

5. Verzoeker kon zich met deze reactie van de Belastingdienst niet verenigen en wendde zich op 27 februari 2008 tot de Nationale ombudsman. Verzoeker was van mening dat de Belastingdienst voorbij was gegaan aan de essentie van zijn bezwaar, namelijk dat de Belastingdienst alleen tot naheffing mocht overgaan indien de Belastingdienst een voorbehoud had gemaakt ten aanzien van mogelijke toekomstige tariefverhogingen.

6. De Belastingdienst deelde de Nationale ombudsman in reactie op de klacht van verzoeker en in antwoord op de door de Nationale ombudsman gestelde vragen bij brief van 17 juni 2008 het volgende mee:

"...Belastingplichtige heeft jaren de belasting per jaar betaald zonder geconfronteerd te worden met tussentijdse (suppletie)rekeningen motorrijtuigenbelasting als gevolg van tariefverhogingen. In de Wet op de motorrijtuigenbelasting 1994 (Wet MB '94) zijn met ingang van 1 februari 2008 echter een aantal wijzigingen van kracht geworden. Eén ervan is een wijziging in artikel 83 Wet MB '94. Als gevolg hiervan krijgt een belastingplichtige die de motorrijtuigenbelasting over vier aaneengesloten tijdvakken ineens betaalt, eerder te maken met een verhoging van de motorrijtuigenbelasting dan voorheen. Vanaf 1 februari 2008 geldt namelijk dat tariefwijzigingen in alle gevallen - dus ook bij betaling over vier aaneengesloten tijdvakken - met ingang van het eerste (driemaands)tijdvak dat begint nadat de wijzigingen in werking zijn getreden, worden doorberekend.

In dit verband is van belang dat het tijdvak waarover motorrijtuigenbelasting moet worden betaald volgens de wet drie maanden is. De belasting kan wel in andere termijnen worden betaald, bijvoorbeeld per jaar. In dat geval worden vier aaneensluitende tijdvakken in één keer betaald. Voor toepassing van het tarief wordt vanaf 1 februari 2008 echter in alle gevallen uitgegaan van het wettelijke tijdvak van drie maanden. Dit betekent dat een jaarbetaler in geval van een tariefverhoging moet bijbetalen. Deze aanpassing van de regelgeving bleek inderdaad niet duidelijk uit de suppletierekening die aan belastingplichtige is verstuurd. De ruimte op dit formulier is beperkt en daarom vermeldt de rekening als verdere informatiebronnen de BelastingTelefoon/Auto en de internetsite van de Belastingdienst.

Het bedrag aan de door belastingplichtige voldane belasting voor de periode tot en met 14 oktober 2008 was gebaseerd op de per 1 januari 2007 geldende tarieven van de

motorrijtuigenbelasting en de op 1 april 2007 geldende percentages provinciale opcenten. Per 1 februari 2008 zijn de tarieven gewijzigd en voor de periode 15 april 2008 tot en met 14 oktober 2008 is deze verhoging conform het gewijzigde artikel 83 Wet MB '94 aan belastingplichtige doorberekend.

U vraagt naar een overzicht van de wijze waarop belastingplichtigen op de hoogte zijn gebracht van de verhoging en de wijze waarop zij die zouden moeten betalen. De tariefverhoging is aan de orde geweest tijdens de parlementaire behandeling van het zogenoemde Belastingplan 2008. Datzelfde geldt voor de wijziging in artikel 83 Wet MB '94. Er heeft geen actieve communicatie richting belastingplichtigen plaatsgevonden over de op handen zijnde tariefverhoging. Op de rekening is aangegeven dat de tarieven per februari 2008 zijn verhoogd. Omdat er meerdere (vooral telefonische) reacties ten aanzien van de ontvangen suppletierekening binnenkwamen, is er op 1 maart 2008 een zogenoemd actueel bericht op de site van de Belastingdienst geplaatst over de achtergrond van de verzonden rekeningen.

Ik hecht eraan nog enkele bijzondere omstandigheden toe te lichten die een doel- en klantgerichte informatievoorziening in dit geval bemoeilijkt hebben. Op kort na elkaar gelegen tijdstippen zijn verschillende tariefwijzigingen in de motorrijtuigenbelasting van kracht geworden. Per 1 januari 2008 is de tariefwijziging in verband met de indexering van kracht geworden, per 1 februari 2008 een verhoging van het tarief en per 1 april 2008 de wijziging van de provinciale opcenten alsmede de invoering van het halftarief voor bepaalde zuinige personenauto's. Van de laatste wijziging is de blijkens de parlementaire behandeling beoogde ingangsdatum nog in december 2007 veranderd van 1 februari 2008 in 1 april 2008. De wijziging van artikel 83 Wet MB '94 is dit jaar een extra factor voor jaarbetalers die in voorgaande jaren niet optrad. De ingangsdatum van de tijdvakken voor de motorrijtuigenbelasting is gekoppeld aan de datum van het kentekenbewijs deel I/IA. Dat betekent dat iedere dag een tijdvak kan aanvangen en dat de gevolgen van de verschillende wijzigingen ook op verschillende momenten ingaan.

Een in dit geval extra complicerende factor was nog dat de tijd tussen de parlementaire besluitvorming en de implementatie van de definitieve wetsbepalingen erg kort was. Het hoeft geen betoog dat ook dit aspect van invloed is geweest op het communicatieproces.

Hiervoor heb ik al betoogd dat de ruimte op de rekening tekort schiet voor het verstrekken van uitgebreide informatie. Er is daarom gekozen voor een toelichting in algemene bewoordingen, passend binnen de mogelijkheden die de systeemtechniek bood.

Kortom: bij het kiezen van een wijze van informeren heeft de Belastingdienst de juiste balans moeten zoeken waarbij aspecten als technische (on)mogelijkheden, informatiecomplexiteit en het gevaar van informatie-overkill een rol hebben gespeeld.

De BelastingTelefoon/Auto is in verband met de genoemde complicaties specifiek toegerust om vragen van belastingplichtigen goed te kunnen beantwoorden. Die informatiebron is in dit geval geschikt gebleken gezien het veelvuldige gebruik dat belastingplichtigen daarvan hebben gemaakt en de relatief kleine stroom verzoeken om nadere schriftelijke informatie.

Voor een volgende tariefverhoging ben ik desondanks van plan te laten onderzoeken of de beperkte ruimte op de suppletierekening zodanig kan worden benut dat er ook een passage kan worden opgenomen over de reden waarom het aanvullende bedrag in rekening wordt gebracht..."

7. Verzoeker merkte in zijn nadere reactie van 12 juli 2008 aan de Nationale ombudsman onder meer het volgende op:

"Ik blijf van mening dat men niet van twee walletjes kan blijven eten: Of men gaat uit van het principe "betaald is betaald" en stuurt geen aanvullende rekeningen meer, of men schrappt de jaarlijkse betaalmogelijkheid en sluit aan op de wettelijke termijn van drie maanden. Wanneer de politiek hiertoe niet genegen is kan men heel eenvoudig volstaan met de volgende **waarschuwing** (dik gedrukt!) op de rekening: **"Bij jaarbetaling kunnen naheffingen in rekeningen worden gebracht"**. Dit neemt echt niet zoveel ruimte en is eerlijker ten opzichte van de belastingplichtige."

II. Beoordeling

8. Verzoeker klaagt er over dat de Belastingdienst/Centrale administratie hem, zonder hem adequaat over deze gang van zaken te informeren, een acceptgiro heeft toegezonden ter betaling van de tussentijdse verhoging van de motorrijtuigenbelasting per 1 februari 2008, terwijl hij de motorrijtuigenbelasting tot en met 14 oktober 2008 al middels de jaarbetaling had voldaan.

9. Het vereiste van actieve en adequate informatieverstrekking houdt in dat bestuursorganen burgers met het oog op de behartiging van hun belangen actief en desgevraagd van adequate informatie dienen te voorzien. Dit impliceert dat het bestuursorgaan de plicht heeft om burgers uit eigen beweging te informeren over de mogelijkheid dat men geconfronteerd kan worden met een tussentijdse tariefverhoging met als gevolg dat men een bedrag moet nabetalen

10. Ten aanzien van de tariefverhoging van de motorrijtuigenbelasting betekent dit dat van de Belastingdienst had mogen worden verwacht dat hij uit eigen beweging belastingplichtigen erop had gewezen dat zij geconfronteerd werden met een naheffing van de motorrijtuigenbelasting als gevolg van een tussentijdse tariefverhoging, bijvoorbeeld door een mededeling op de rekening of anderszins. Door dit na te laten is de Belastingdienst uit een oogpunt van actieve informatieverstrekking tekortgeschoten. Dit is

tevens aanleiding tot het doen van een aanbeveling.

De onderzochte gedraging is niet behoorlijk.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van de Belastingdienst/Centrale administratie te Apeldoorn, is gegrond wegens schending van het beginsel van actieve en adequate informatieverstrekking.

Aanbeveling

De minister van Financiën wordt in overweging gegeven om te bevorderen dat in de toekomst op de rekening motorrijtuigenbelasting voor een jaar (vier aaneengesloten tijdvakken van drie maanden) wordt vermeld dat ingeval van een tussentijdse tariefverhoging een naheffing motorrijtuigenbelasting plaatsvindt.

De Belastingdienst deelde de Nationale ombudsman bij brief van 11 februari 2009 mee dat binnen enkele weken alle rekeningen motorrijtuigenbelasting die worden verzonden voor vier aaneengesloten tijdvakken ineens zullen worden voorzien van een extra tekst: "Let op: tussentijdse tariefwijzigingen kunnen aan u worden doorberekend."

Onderzoek

Op 28 februari 2008 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift van de heer H. te Waarder, met een klacht over een gedraging van de Belastingdienst/Centrale administratie te Apeldoorn.

Naar deze gedraging, die wordt aangemerkt als een gedraging van de minister van Financiën, werd een onderzoek ingesteld.

In het kader van het onderzoek werd de Belastingdienst/Centrale administratie verzocht op de klacht te reageren en een afschrift toe te sturen van de stukken die op de klacht betrekking hebben.

Vervolgens werd verzoeker in de gelegenheid gesteld op de verstrekte inlichtingen te reageren.

Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen.

De Belastingdienst deelde mee zich met de inhoud van het verslag te kunnen verenigen.

Verzoeker gaf binnen de gestelde termijn geen reactie.

Informatieoverzicht

De bevindingen van het onderzoek zijn gebaseerd op de volgende informatie:

1. Het verzoekschrift van 27 februari 2008 aan de Nationale ombudsman.
2. Reactie van de Belastingdienst van 17 juni 2008.
3. Nadere reactie van verzoeker van 12 juli 2008.

Bevindingen

Zie onder Beoordeling.

Achtergrond

Zie onder Beoordeling.